

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۴/۱۶

ډاکټر لودویگ آدمک
ترجمه: رحمت آریا

د افغانستان بایوگرافیکي قاموس دوهم ټوک (دري دیرشمه برخه)

ډاکټر محمد ظاهر علم غازي

د عبدالکریم خان زوی په ۱۹۳۶ز کال کې په لوگر کې زېږېدلی دی؛ عبدالکریم خان : د غازي گل علم خان زوی دی. گل علم خان د افغان – انگلیس په دوهمې جگړې کې د آزادۍ د لارې یو جنگیالی وو. محمد ظاهر د کابل پوهنتون د طب له پوهنځي څخه فارغ سوی دی او نور تحصیلات یې د امریکا په متحده ایالاتو او هندوستان کې وکړل. د وزیر اکبر خان په روغتون کې یې کار وکړ. د ۱۹۸۰ز کال په لومړیو کې له افغانستانه ووت او له مجاهدينو سره یې د مورچلونو د ډاکټر په توگه کار وکړ.

محمد عظیم غازي

د شاه محمود غازي دریم زوی. د امریکا په متحده ایالاتو کې یې پوځي روزنه تر سره کړه. په مسکو کې د افغان سفارت پوځي اتشه. په ۱۹۷۷ز کال کې وفات سو. د سردار محمد داوود له لور زرمینی سره یې واده کړی وو.

شاه محمود غازي

په ۱۸۸۶ز کال کې زېږېدلی دی. سردار او محمدزی دی. د محمد یوسف کشری زوی او د پخواني پادشاه محمد ظاهر اکا دی. په ۱۹۱۷ز کال کې د «سر- سر- اوس»^[1] په توگه مقرر سو چې د هغه مهال د ډگروالی رتبه وه. د ۱۹۱۹ز کال د سپتمبر په میاشت کې د «جنوبي سمت»^[2] (پکتیا) ملکي او پوځي والي. له ۱۹۲۲ تر ۱۹۲۵ز کال پورې د بدخشان او قطن عمومي بولندوی. د ۱۹۲۶ز کال د اپریل په میاشت کې د مشرقي ولایت والي. د ۱۹۲۸ز کال د فبرورۍ په میاشت کې له جلال آباد څخه کابل ته راتبدیل سو. د ۱۹۲۸ز کال د مارچ په میاشت کې د کورنیو چارو د وزارت مرستیال وزیر. حبیب الله کلکاني د ختیځو او سویلي ولایتونو قومونه لپاره د خپل شخصي استازي په توگه وگوماره. کله چې د ۱۹۲۹ز کال د مارچ په میاشت کې جنرال نادر خان خوست ته راوړسېد شاه محمود هم ورسره یو ځای سو. د

¹ -Sar-Sar-Os

² -Samt-i- Janubi

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولی

حبيب الله کلکاني پر وړاندې د نادر خان د کمپاين مرسته ئې وکړه. له ۱۹۲۹ تر ۱۹۴۶ز کال پورې د نادر شاه د جنگ وزير او ستر درستيز. له کابل د شمالي ولايتونو پر لور وځوځېد او د ۱۹۳۱ز کال د جنورۍ په مياشت کې د افغانستان د شمال د ولايتونو لپاره د «تنظيمه رئيس» په توگه وگومارل سو. په دې بريالۍ سو چې د شوروي اتحاد د سرحداتو په اوږدو کې ابراهيم بيگ وځپي او په هېواد کې ئې په کافي اندازې امنيت دومره ټينگ کړ چې شاه محمود وکولى سول د ۱۹۳۱ز کال د اگست په مياشت کې کابل ته راستون سي. د «لمر اعلى»^[3] مډال ئې واخيست د ۱۹۳۱ز کال د سپتمبر په مياشت کې ئې د مارشالی لقب تر لاسه کړ. کله چې نادرشاه په کابل کې په قتل ورسېد دی حاضر وو. محمد ظاهر ئې د پادشاه په توگه کانديد کړ او هغه ته ئې د خپل بيعت سوگند وخور. دی په خپله د ستر درستيز او د جنگ دوزير په توگه پاتې سو. د ۱۹۳۵ز کال د دسمبر په مياشت کې د اروپا په سفر راووت. د ۱۹۳۶ز کال د دسمبر په مياشت کې بېرته کابل ته راستون سو. له ۱۹۴۶ تر ۱۹۵۳ز کال پورې د صدراعظم په توگه. له ۱۹۵۰ تر ۱۹۵۱ز کال پورې د امريکا په متحده ايالاتو کې وو. د شاه محمود حکومت د پښتونستان په پلوي او د سرحد د پښتنو د خود اراديت. د حق د ورکولو په گټه ئې کمپاين په لاره واچاوه. د هلمند د درې د پراختيا او پرمختيا په هکله ئې د امريکا همکاري ومنله. د بيان او د مطبوعاتو واقعي آزادۍ ته ئې اجازه ورکړه. د کابل پوهنتون محصلين او ولسي جرگه په سياسي ځواکونو بدل سول. دی هغه مهال مجبور سو چې استبدادي اقداماتو ته رجعت وکړي کله چې د سياسي آزاديو ورکړه ددې لامل سوه چې دده پر حکومت باندې بريدونه مخ په پېرېدو سول. په ۱۹۵۲ز کال کې ئې بېرک کارمل، عبدالحي عزيز، ډاکټر قيوم رسول، فاروق اعتماد، برات علي تاج او نور زندان ته واچول. په ۱۹۵۳ز کال کې ئې استعفى وکړه او پر ځای ئې سردار محمد داؤد وگومارل سو. د امير حبيب الله د نورستاني مېرمنې له لور قمر البنات، صفورا سراج سره ئې واده کړی وو. زامن ئې : ځلمی محمود غازي په ۱۹۶۵ز کال کې د پاریس سفير، په ۱۹۷۱ کې د لندن، په ۱۹۷۳ کې د تهران او په ۱۹۷۷ز کال کې د قاهرې سفير؛ او سلطان محمود غازي له ۱۹۷۱ تر ۱۹۷۶ز کال پورې د هوايي ملکي او توريزم رئيس؛ عبدالعظيم په مسکو کې پوځي اتشه؛ نظام الدين د باندنيو چارو د وزارت مأمور او صلاح الدين په شخصي کاروبار اخته وو. د ۱۹۵۹ز کال د دسمبر په مياشت کې وفات سو.

شاه ولي غازي : وگورئ : مارشال شاه ولي

سلطان محمود غازي

د صدراعظم شاه محمود غازي دوهم زوی په ۱۹۲۵ز کال کې زېږېدلی دی. په ۱۹۴۶ز کال کې د استقلال له ليسي څخه فارغ سو؛ او په ۱۹۴۸ز کال کې د سويتزرلند د لوزان له پوهنتون څخه فارغ سو دی. له ۱۹۵۰ تر ۱۹۵۳ز کال پورې ئې د کاناډا د مونتريال په پوهنتون کې تحصيل وکړ او ليسانس ئې تر لاسه کړ. له ۱۹۵۳ تر ۱۹۶۳ز کال پورې د صدارت عظمی د تفتيش مشر. په ۱۹۶۴ز کال کې د چين - افغانستان تر منځ د سرحدي تحديد او نښو ايښودلو د خبرو اترو رئيس او توافق ليک ئې ورسره لاسليک کړ. له ۱۹۶۳ تر ۱۹۷۷ز کال پورې د وزير په رتبې د افغان هوايي چلند او توريزم رئيس. له ۱۹۶۳ تر ۱۹۷۷ز کال پورې د آريانا افغان هوايي شرکت رئيس. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۷۷ز کال

³ -Lmar-i-Ala

پوري د کورنيو الوتو لپاره د باختر د هوايي شرکت بنسټ ايښودونکی او رئيس. د افغان کمپيوټر د مرکز بنسټ ايښودونکی او رئيس. د افغان هوټلونو د سهامي شرکت رئيس. له ۱۹۶۵ تر ۱۹۷۷ز کال پوري د افغان - چين د ملگرتوب د ټولني رئيس. په ۱۹۷۷ز کال کې ئې تقاعد وکړ. د غوايي د پاڅون پر مهال له هېواده دباندې وو. د ملکي حمير له خور، عاليې سره ئې واده کړی دی. د امريکا په متحده ايالاتو کې ژوند کوي.

ځلمی محمود غازي

د صدراعظم شاه محمود غازي زوی او د پخواني پادشاه محمد ظاهر د اکا زوی د ۱۹۲۴ز کال د فبرورۍ د مياشتې په دوهمې نېټې زېږېدلی دی؛ (ځلمی محمود غازي د داؤد لور شينکی خاوند دی). په ۱۹۴۲ز کال کې د استقلال له ليسي څخه فارغ سوی دی. په ۱۹۵۰ز کال کې ئې خپل ليسانس د هارورډ له پوهنتون څخه تر لاسه کړ. په ۱۹۵۲ز کال کې ئې خپله ماسټري د کولمبيا له پوهنتون څخه تر لاسه کړه. په ۱۹۵۷ز کال کې ئې د ژنوا د پوهنتون د نړۍ والو مطالعاتو له انستيتوت څخه د فراغت سند په سياسي علومو کې تر لاسه کړ. له ۱۹۵۷ تر ۱۹۵۸ز کال پوري د کابل پوهنتون مدرس. په ۱۹۵۸ز کال کې د باندنيو چارو په وزارت کې د اقتصادي اړيکو مدير. په ۱۹۵۹ز کال کې په واشنگټن کې د افغان سفارت لومړی سکرتري. په ۱۹۶۲ز کال کې د باندنيو چارو په وزارت کې د نړۍ والو اړيکو او د ملگرو ملتونو د چارو مدير. په ۱۹۶۵ز کال کې پاریس، بروسلز او ويانا ته د افغانستان سفير. په ۱۹۷۱ز کال کې لندن، اوسلو او هاگ ته د افغانستان سفير. په ۱۹۷۳ز کال کې تهران کې د افغانستان د سفارت سفير. له ۱۹۷۷ تر ۱۹۷۸ز کال پوري قاهرې کې د افغانستان سفير. شوروي اتحاد سره د سرحدې نښو د ټاکلو د پلاوي غړی، او له چين سره د سرحدې نښو د ټاکلو د پلاوي غړی. د ملگرو ملتونو د ۱۵، ۱۶ او ۱۷ عمومي اسامبلو کې د افغان پلاوي غړی. په ۱۹۵۲ز کال کې ئې د پښتونستان يا د استعماري سياست پايلې^[4] کتاب وليکه. مېرمن ئې شينکی د ۱۹۷۸ز کال د اپريل د مياشتې په ۲۷ نېټې له محمد داؤد او دده د کورنۍ له نورو غړو سره د ولسمشرۍ په ماني کې د جگړې پر مهال ووژل سوه. اوس له خپلو دوه وو لونیو سره په پاریس کې ژوند کوي.

ډاکټر عبدالغفور غزنوي

د محمد دين زوی. په ۱۹۶۰ز کال کې ئې خپل ليسانس په ښوونې او روزنې کې د لبنان د اې. يو بي.^[5] له پوهنتون څخه اخيستی دی؛ ماسټري په ساينس^[6] کې اخيستی ده؛ او دکتورا ئې په ۱۹۶۹ز کال کې د کولمبيا له پوهنتون څخه په رياضياتو کې تر لاسه کړې ده. په ۱۹۷۱ز کال کې ئې په لبنان کې د اې. يو بي. په علمي کنفرانس کې گډون وکړ. د کابل پوهنتون د ښوونې او روزنې د پوهنځي د ساينس او د رياضياتو د دپارتمنت رئيس. په ۱۹۸۵ز کال کې نړۍ وال ملکي کارمند^[7]، يونسکو.

4 - Pashtunistan or consequences of the colonial policy

5 -AUB - American University of Beirut

6 -Science Education

7 -International Civil Servant, UNESCO, Paris

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خپر و لولئ

برهان الدين غياثي

د خلق ډيموکراتيک گوند د مرکزي کمیټې غړی. د DOAY چې پخوا KOAY نومېده، د اجرائیوي بورډ لومړی منشي. د گوند د مرکزي کمیټې د اقتصادي څانگې مسؤل. د ۱۹۸۳ز کال د اکتوبر په میاشت کې د لورو او مسلکي زده کړو د وزارت وزیر.

نور بیا

میر غلام محمد غبار

(د کابلې سید له کورنۍ څخه) د سید محبوب زوی په ۱۸۹۷ز کال کې په کابل کې...

قدرمنو لوستونکو! د بناعلی رحمت آریا د آرشیف: لینک

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په څیر و لولئ